

lotteriets Ordning og Forbud mod andet Spil af 6te Marts 1869, ifølge hvilken ethvert af de halvårlige Klasselotterier bestaar af 50,000 Lodder. Dette Antal blev udvidet første Gang fra Begyndelsen af Finantsaaret 1871—72 til 60,000 Lodder, 5 Aar senere, 1876, til 75,000 Lodder, og nu foreslaas det yderligere forøget til 90,000. Man kan være overbevist om, at det vil forholde sig hermed som med en Svamp lige overfor en Søj. Man dypper Svampen ned, og det varer ikke længe, inden Svampen er mættet med Vand, og saa siger man, det dur ikke, man maa have en anden Svamp, og saa kommer man med en større; samme Experiment gjentager sig atter og atter. Derfor gjælder det om at holde op i Tide, hvis man virkelig anser et saadant Lotteri for et Onde.

Den Gang Tallotteriet blev ophævet, skete det paa følgende Maade. Det daværende Finantsudvalg afgav sin Betænkning i April 1850, og der vil man finde i Folkethingstidenden Sp. 3747 Følgende: „Udvalget anser Tallotteriet for at være en sit Væsen saa forkæftelig og med Statens Beredighed saa lidet stemmende Indtægtskilde, at det først, efter at Ministeriet har tilkjendegivet, at det agter at foreslåge en Lov, hvorved denne Indretning inden Udløbet af indeværende Finantsaar aldeles hæves, har kunnet bekvemme sig til at foreslaa Thinget Bevillingen af denne Indtægt.“ Jeg vilde ønske, at Finantsudvalgets Medlemmer, som jeg antager faae med denne Sag at gjøre, ville stille sig paa lignende Maade, da der dog ingen væsentlig Forskjel er paa Tallotteriet og Klasselotteriet, det er kun en Gradsforskjel, ikke en Væsenforskjel. I Anledning af denne Indstilling fra Finantsudvalget i 1850, spurgte Procurator Jespersen, Folkethingsmanden for Odense Amts 5te Valgtreds ved Finantslovens 2den Behandling den 11te Mai 1850 Finantsministeren, om Klasselotteriet ikke burde aflaffes med det Samme, gaa samme Vej som Tallotteriet. Dertil varede daværende Finantsminister, Greve Spønne, dengang undvigende; men den 7de November 1850, da man foretog første Behandling af Lovforslaget om Tallotteriets Ophævelse, udtalte han sig mere bestemt, og det Svar, han gav, og som findes i Folkethingstidenden Sp. 921, den nævnte Dag, var følgende: „Ja, naar man kunde undvære de Indtægter, som flyde af Klasselotteriet, kunde der ikke være Noget imod ogsaa at hæve det.“ Det var altsaa sin Indtægtsstab, som Ministeren havde imod. Den nuværende høitærede Minister kan næppe være blød overfor dette Ind-

tægtsstab, da der er en aldeles tilsvarende Udgiftsfjorøgelse, han er gaaet med til. Klasselotteriets Indtægt er nemlig omtrent den Samme som Udgiften til Gendamerne; lad de to Institutioner forvinde samtidig, derved tror jeg, man vil gjøre Befolkningen en god Tjeneste.

Nu kjender jeg meget godt de Indvendinger, der fremsættes mod Ophævelsen. Den, man oftest hører, er jo den, at saa spille Kolf i fremmede Lotterier. Jeg tror, at Staten ikke tilstrækeligt kan hæmme Spillet i fremmede Lotterier, naar den selv understøtter et saa umoralsk Spil, som Lotteriet er. Dertil kommer, at jo vansteligere man gjor det at komme til at spille i fremmede Lotterier, desto mindre vil der naturligvis blive spillet; og endelig tror jeg, man kan sige, at Lotterierne i Udlandet ere paa Veie til at forvinde. Jeg har ikke i den korte Tid, Lovforslaget har foreligget, været i Stand til at skaffe mig fuldstændige Oplysninger, men jeg har ikke kunnet finde Statslotteri f. Ex. i Rusland; det skal jeg imidlertid ikke komme nærmere ind paa, det hører jo ikke til de mere civiliserede Lande, og Lotteriet hører jo til samme Slags Civilisation som Brændevin, det er ikke Civilisationens skønneste Blomst. I Nordamerika tror jeg heller ikke, at man finder meget Lotterivæsen, idet der endog findes Stater der, i hvis Grundlov det er forbudt. Saaledes staar der i Staten New-Yorks Grundlov: „Et heller maa for Fremtiden noget Lotteri tillades eller noget Salg af Lotterisedler finde Sted her i Staten.“ I Staten Illinois Forfatning staar der, at „Rigsdagen skal ikke være beføjet til at tillade Lotterier eller Bortlodning af Gaver i noget Diemed.“ — hvad der dog maa ske er en vel streng Bestemmelse. Da Spillehusene bleve ophævede i Schweiz ved den nye Forbundsforfatning af 1874 — de hørte dog først op 1878 — fik Staten, det vil sige Forbundet, Bemyndigelse til at lade Lotterierne gaa samme Vej. Hvorvidt der er sket Noget i denne Retning, veed jeg ikke, men heller ikke jeg tror, at der er nogen væsentlig Forskjel paa Bibeholdelsen af Spillehusene og Bevarelsen af Lotterierne. Det er et noget mere intensibt Spil, der foregaar paa Spillehusene, end ved Lotterierne, men paa den anden Side er det mere paa enkelte Steder, der lides ved hint Spil, hvorimod Lotterispil er en mere udbredt, mere langsom og mere snigende Gift. I Norge findes, saa vidt jeg veed, intet Lotteri. Hvor længe siden det er, det er aflaffet i Sverige, veed jeg ikke, men der findes der en Forordning af 21de Marts 1844, hvorfra man ser, at det da var aflaffet, og en Forordning af 6te